

Sarajevo, 10.02.2020. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.02.2020.- 07.02.2020.

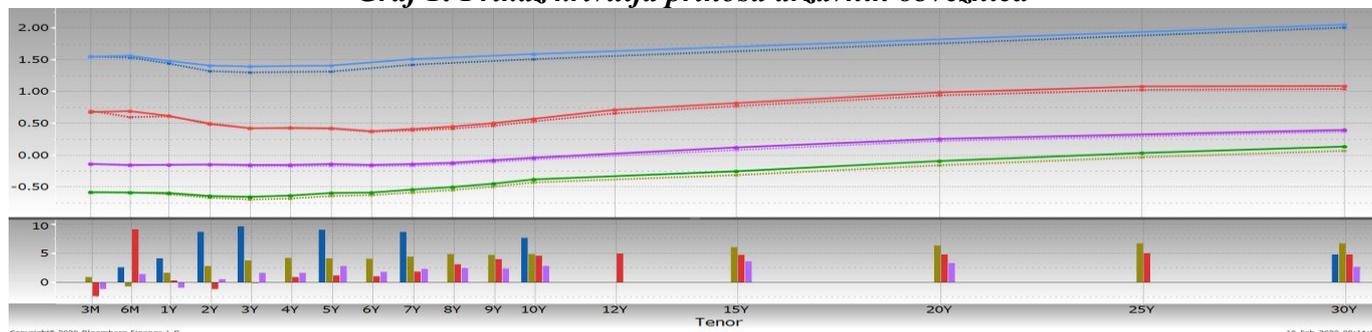
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20	31.1.20	-	7.2.20				
2 godine	-0,67	-	-0,64	↗	1,31	-	1,40	↗	0,50	-	0,49	↘	-0,14	-	-0,15	↘
5 godina	-0,64	-	-0,60	↗	1,31	-	1,40	↗	0,41	-	0,42	↗	-0,17	-	-0,14	↗
10 godina	-0,43	-	-0,39	↗	1,51	-	1,58	↗	0,52	-	0,57	↗	-0,07	-	-0,04	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	31.1.20	-	7.2.20	
3 mjeseca	-0,536	-	-0,496	↗
6 mjeseci	-0,587	-	-0,595	↘
1 godina	-0,600	-	-0,588	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.02.2020. godine (pune linije) i 31.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

U odnosu na prethodnu sedmicu prinosi obveznica eurozone su bilježili rast. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 2,5 i skoro 5 baznih poena. Prinosi italijanskih obveznica su na sedmičnom nivou zabilježili samo blage promjene. Tokom prošle sedmice evropski indeksi dionica su sve do petka bilježili rast, na šta je između ostalog, uticaj imala i vijest o početku implementacije dijela prve faze trgovinskog sporazuma između SAD i Kine. Prošle sedmice su objavljeni pozitivni PMI podaci za eurozonu, ali su krajem sedmice objavljeni podaci o padu industrijske proizvodnje kod većeg broja članica eurozone u decembru prošle godine, a što je zajedno sa padom fabričkih porudžbina naročito bilo izraženo u Njemačkoj. Član UV ECB de Guindos je izjavio da su rizici za privredu eurozone manje izraženi nego što je to bio slučaj prije tri-četiri mjeseca. Kancelarka Njemačke Merkel je izjavila da bi bila spremna da podrži promjene Lisabonskog sporazuma EU, dodajući da EU sada mora postati konkurentnija nakon što je Velika Britanija napustila EU. Guverner Centralne banke Italije Visco je upozorio da bi mjere koje se poduzimaju za suzbijanje koronavirusa, koji se prvo pojavio u Kini, mogle imati značajan uticaj na ekonomiju Italije, time doprinoseći postojećim negativnim rizicima vezanim za projekcije ekonomskog rasta.

Iz ECB je saopšteno da bi posljednji uvedeni program kreditiranja banaka i dalje mogao da utiče na pad troškova kreditiranja i da poveća obim kredita, čak i nakon što su posljednje dvije operacije bile

razočaravajuće. ECB je prošle godine uvela treći po redu program dugoročnog targetiranog kreditiranja banaka (TLTRO) s ciljem pružanja bankama pristupa sredstvima po veoma povoljnim uslovima u nadi da će one nastaviti da kreditiraju tržište uslijed globalnog usporenja privrednog rasta. Evropska komisija je poduzela prvi korak ka pregledu mogućih izmjena fiskalnih pravila koja predstavljaju podršku euru tako što je pokrenula javnu konsultaciju, koja za cilj ima da se nađe zajednički jezik između duboko podijeljenih vlada članica. Kompleksna i često izbjegavana pravila Pakta stabilnosti i rasta navode da vlade EU moraju održavati budžetske deficite ispod 3% GDP-a, kao i da javni dug mora biti ispod 60% GDP-a određene članice. Predsjednica ECB Lagarde je prilikom izlaganja u Parlamentu EU izjavila da je privredni rast eurozone i dalje umjeren, ali da postoje privremeni znakovi stabilizacije, čak i nakon što je izbijanje koronavirusa negativno uticalo na okruženje. Dodala je i da je ambijent niskih kamatnih stopa i inflacije značajno smanjio prostor za ECB da učini monetarnu politiku dodatno stimulativnom.

Centralna banka Češke je donijela neočekivanu odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih poena na nivo 2,25%, te tako postala prva centralna banka koja je ove godine povećala kamatne stope. Navedeno povećanje je drugo od maja prošle godine, odnosno deveto povećanje u posljednje 2,5 godine. Guverner Rusnok je izjavio da je debata prije konačne odluke bila „komplikovana i dugačka“, ali da su na kraju argumenti o riziku ubrzanja domaće inflacije prevagnuli zabrinutost oko globalnog ekonomskog usporenja.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	JAN	47,8	47,9	46,3
2.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	JAN	52,2	52,5	52,8
3.	PMI kompozitni indeks– EZ (final.)	JAN	50,9	51,3	50,9
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	DEC	-0,7%	-0,7%	-1,4%
5.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	DEC	-6,6%	-8,7%	-6,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	DEC	-3,7%	-6,8%	-2,5%
7.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	DEC	1,0%	-3,0%	0,9%
8.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	DEC	2,1%	0,8%	1,6%
9.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	DEC	-	4,3%	-4,4%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	DEC	1,2%	-3,2%	0,9%
11.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	DEC	-	-0,6%	-1,1%
12.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	DEC	15,0	15,2	18,6
13.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	DEC	-5,15	-4,05	-5,38
14.	Maloprodaja – EZ (G/G)	DEC	2,3%	1,3%	2,3%
15.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	JAN	0,5%	0,5%	0,5%
16.	Maloprodaja – Italija (G/G)	DEC	-	0,5%	-0,2%
17.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	JAN	-	90,2	-34,6

SAD

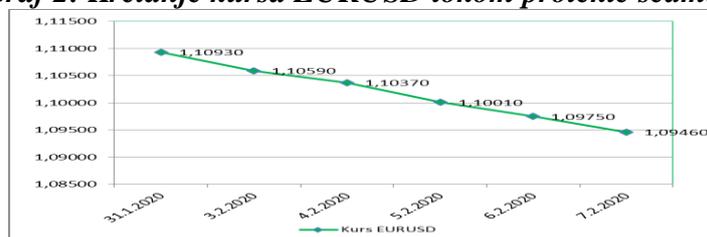
Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice povećani za 7 do 9 baznih poena. Zabrinutost investitora zbog širenja koronavirusa je ublažena tokom prošle sedmice, nakon izjave ekonomskog savjetnika predsjednika SAD Kudlowa, koji je istakao da će širenje navedenog virusa imati neki uticaj na lance trgovine u SAD, ali da efekti vjerovatno neće biti katastrofalni. SAD razmatraju plan za povlačenje iz Sporazuma o vladinim nabavkama pri WTO (GPA), globalnog pakta vrijednog 1,7 biliona USD, ukoliko se isti ne reformiše u skladu sa zahtjevima SAD. Naime, predsjednik Trump je i prošle godine najavljivao mogućnost izlaska SAD iz WTO, zbog navodnog povlaštenog statusa koji Kina ima u okviru te organizacije. Krajem prošle sedmice je završeno istorijsko suđenje predsjedniku SAD Trumpu. Senat je odlučio da Trump nije kriv ni po jednoj od dvije tačke optužnice, odnosno za zloupotrebu položaja te ometanje istrage Kongresa. Kina je krajem sedmice saopštila da će prepoloviti dodatne carine koje su nametnute na uvoz određenih američkih proizvoda prošle godine, nakon potpisivanja prve faze sporazuma, koji je donio primirje u trgovinskom ratu između dvije najveće svjetske ekonomije.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JAN	3,5%	3,6%	3,5%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	JAN	165.000	225.000	147.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	JAN	155.000	206.000	142.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	JAN	-2.000	-12.000	-5.000
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	31. JAN	-	5,0%	7,2%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	1. FEB	215.000	202.000	217.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	2. FEB	-	66,5	67,3
8.	Zalihe u veleprodaji (M/M) (final.)	DEC	-0,1%	-0,2%	-0,1%
9.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	JAN	53,2	53,4	52,8
10.	Obim porudžbina trajnih dobara (final.)	DEC	2,4%	2,4%	-3,1%
11.	Fabričke porudžbine	DEC	1,2%	1,8%	-1,2%
12.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	DEC	-48,2	-48,9	-43,7
13.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JAN	51,7	51,9	52,4
14.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	DEC	0,5%	-0,2%	0,7%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,1093 na nivo od 1,0946, a što predstavlja smanjenje od 1,33% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice



VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač za Brexit ispred EU Barnier je izjavio da je Velikoj Britaniji ponuđen veoma ambiciozan trgovinski sporazum, ali samo ukoliko Johnson prihvati i potpiše striktna pravila kojima će se prevenirati neloyalna konkurencija. Ubrzo nakon ovih izjava Johnson je odbio Barnierov prijedlog i izjavio da je spreman prekinuti veze sa EU i bez trgovinskog sporazuma ukoliko Brisel insistira da Veliku Britaniju usko uskladi sa svojim standardima. Johnson je istakao da bi umjesto toga Velika Britanija bila zadovoljna sa odnosima koji bi bili daleko slabiji u odnosu na one koje ima sa Australijom. Johnson je dodao da je pitanje da li će se dogovoriti sa EU o sporazumu koji će biti sličan sporazumu koji postoji sa Kanadom ili koji je sličniji sporazumu sa Australijom, ali da će, prema njegovom mišljenju, Velika Britanija u svakom slučaju snažno napredovati.

Njemački član Parlamenta EU Ferber je formalno pozvao na reviziju Direktive o tržištima finansijskih instrumenata, te je istakao da je činjenica da je sada najveće finansijsko tržište Evrope van EU, što će generalno promijeniti uslove regulative za finansijske usluge. Ferber je istakao da bi naivno bilo drugačije razmišljati. U ovom momentu u pitanju je više specifičnih politika, ali cjelokupna arhitektura omogućava finansijskoj industriji Londona da održi sve ono što spada u uobičajeno poslovanje. Politike kojima se uređuje potrošnja za istraživanje, politike evidencija i trgovina dionicama, derivatima i dobrima će vjerovatno biti revidirane i mogle bi Brexit učiniti složenijim za pregovore kada su u pitanju međunarodne banke. S druge strane, ministar za trgovinu Truss je izjavio da Velika Britanija traga za većim sniženjem carina iz trgovinskih pregovora sa SAD, postavljajući široke ciljeve u post Brexit periodu u smislu osiguranja novih sporazuma o slobodnoj trgovini. Velika Britanija planira da počne s ovim pregovorima sa SAD, Japanom, Australijom i Novim Zelandom u narednim mjesecima, zajedno sa sporazumima o budućim trgovinskim odnosima sa EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor F	JAN	49,8	50,0	47,5
2.	PMI uslužni sektor F	JAN	52,9	53,9	50,0
3.	PMI kompozitni indeks F	JAN	52,4	53,3	49,3
4.	PMI građevinski sektor	JAN	47,1	48,4	44,4
5.	Zvanične rezerve, promjena (u mil USD)	JAN	-	2.162	2.143

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,8400 na nivo od 0,84918, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3206 na nivo od 1,2892.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je prerano donositi odluke o dodatnom ublažavanju monetarne politike, te je istakao da fokus treba usmjeriti na uticaj širenja koronavirusa na japansku privredu i cijene. Kuroda je istakao da bi efekti tog virusa na japansku ekonomiju mogli biti znatno veći u poređenju sa epidemijom virusa SARS 2003. godine, s obzirom na to da su lanci trgovine između ove dvije zemlje od tada znatno prošireni. Članovi MPC BoJ ne vide potrebu za preispitivanjem trenutnih pravila, te smatraju da benefiti politike negativnih kamatnih stopa BoJ nadmašuju troškove iste. Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da BoJ razmatra alternative za zamjenu LIBOR-a za novi benčmark do sredine naredne godine. Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za februar, ekonomski analitičari prognoziraju stopu rasta GDP-a od 1,0% za prošlu godinu te stope od 0,5% i 0,8% za tekuću i 2021. godinu, respektivno. Istovremeno, ekonomisti su smanjili prognoziranu stopu inflacije za tekuću godinu na 0,7% sa 0,8%, dok je ista za narednu godinu zadržana na 0,6%. Takođe, očekuje se da će BoJ referentnu kamatnu stopu zadržati na trenutnom nivou od -0,10% do kraja prvog kvartala tekuće godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	JAN	-	1.342,3	1.323,8
2.	Vodeći indeks P	DEC	91,3	91,6	90,8
3.	Koicidirajući indeks P	DEC	94,7	94,7	94,7
4.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	DEC	-0,1%	0,0%	0,1%
5.	Monetarna baza (G/G)	JAN	-	2,9%	3,2%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JAN	-	48,8	48,4
7.	PMI indeks uslužnog sektora F	JAN	-	51,0	49,4

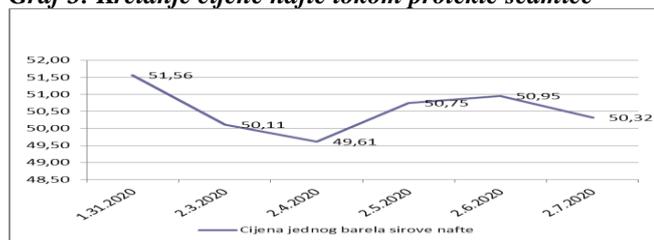
JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 120,17 na nivo od 120,14. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 108,35 na nivo od 109,75.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,56 USD (46,48 EUR). Tokom protekle sedmice cijena nafte se kretala u uzanom rasponu i nijednog dana nije prešla nivo od 51 USD po barelu. Najniža cijena nafte je zabilježena na zatvaranju tržišta u utorak, a rezultat je zabrinutosti da će širenje koronavirusa negativno uticati na tražnju za ovim energentom. U utorak je OPEC započeo sastanak sa drugim zemljama saradnicima sa ciljem da se razmotri odluka o smanjenju obima ponude nafte u svjetlu pada cijene i očekivanja niže tražnje. Uprkos ovom sastanku, cijena nafte nije značajno reagovala, te je zabilježen pad iste. OPEC+ članice su na sastanku, koji je trajao tri dana, razmatrale smanjenje obima proizvodnje nafte za dodatnih 500.000 barela dnevno. Ovakve vijesti su uticale na blago stabilizovanje cijene nafte, koja se održavala na nivou od oko 50 USD po barelu. Saudijska Arabija i Rusija su i dalje podijeljene o pitanju uticaja koronavirusa i njegove prijetnje globalnoj tražnji. Dva dana pregovora nisu bila dovoljna da se otkloni otpor Rusije smanjenju proizvodnje. Saudijska Arabija insistira na tome da kartel smanji obim proizvodnje s obzirom na to da će koronavirus u Kini uticati na smanjenje tražnje ove zemlje za ovim energentom. Tokom trgovanja u četvrtak, cijena nafte je blago povećana nakon što je OPEC+ preporučio privremeno smanjenje ponude nafte za 600.000 barela dnevno u odgovoru na uticaje koje je izazvao koronavirus. Ipak, cijena je već petak blago smanjena nakon što je Rusija saopštila će trebati više vremena prije nego se obaveže na smanjenje obima proizvodnje.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 50,32 USD (45,97 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 2,40%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.589,16 USD (1.432,58 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je smanjena pod uticajem pojačanih rasprodaja kineskih dionica i rasta dionica SAD u istom danu. Takođe, cijena je smanjena i kao rezultat većih ulaganja u rizičniju aktivu, što je uticalo na rast dioničkih indeksa. Ovakvi trendovi su rezultat pojačanih mjera likvidnosti koje je Kina poduzela kako bi ublažila zabrinutost zbog koronavirusa, što je i potaknulo investitore da se usmjere u nešto rizičnije aktive. Od sredine sedmice cijena zlata bilježi postepeni rast. U srijedu je cijena ovog energenta povećana, nakon što je prethodno dostigla najniži nivo u posljednje dvije sedmice. Cijena je povećana uglavnom zbog intenziviranja zabrinutosti zbog koronavirusa i njegovog uticaja na globalnu ekonomiju. Ove vijesti su imale snažniji uticaj nego vijesti o nižim carinama Kine koje će vjerovatno ublažiti trgovinske tenzije sa SAD. Krajem sedmice su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD. Međutim, te vijesti nisu uticale na smanjenje cijene zlata, koja je i dalje pod uticajem zabrinutosti zbog koronavirusa nastavila da bilježi rast. Analitičari smatraju da će zabrinutost zbog koronavirusa, kao i globalno usporenje i dalje imati najveći uticaj na zlato, odnosno na rast cijene. Takođe, treba imati u vidu da centralne banke širom svijeta i dalje održavaju kamatne stope ekstremno niskim, što ide u prilog cijeni zlata. Analitičari fokusirani na tehničke analize smatraju da ukoliko cijena zlata probije nivo od 1.600 USD po unci, naredni nivo bi mogao biti 1.800 USD po unci.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.570,44 USD (1.434,72 EUR). Cijena zlata je na sedmičnom nivou zabilježila pad od 1,18%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

